19 września 2023

Inspirujące dziedzictwo księżnej Izabeli

31 edycja Europejskich Dni Dziedzictwa organizowana przez Muzeum Czartoryskich w Puławach pod hasłem „Inspirujące dziedzictwo księżnej Izabeli” już za nami.

W piękne niedzielne popołudnie na terenie dolnego ogrodu Zespołu Rezydencyjnego Książąt Czartoryskich w Puławach, nieopodal Altany Chińskiej odbyło się wyjątkowe wydarzenie zorganizowane w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa. Tegoroczne hasło przewodnie – czyli „Żywe dziedzictwo” zainspirowało pracowników Muzeum Czartoryskich w Puławach do sięgnięcia po najlepsze puławskie żywe dziedzictwo – czyli postać księżnej Izabeli z Flemingów Czartoryskiej.

Księżna Czartoryska jest nieustającym źródłem do podejmowania różnych działań i ten właśnie

wątek staraliśmy się szczególnie podkreślić. Zależało nam, by ukazać postać księżnej nie tylko jako kolekcjonerki i twórczyni pierwszego polskiego muzeum, ale również jako postać, która może być bohaterką powieści, a nie wyłącznie rozprawy naukowej. Osobę, która może być impulsem do tworzenia nowych mieszanek herbat czy kontynuowania tradycji różanych, ale w nowoczesnej odsłonie. Naszą ideą było zaakcentowanie faktu, iż dziedzictwo księżnej Izabeli z Flemingów Czartoryskiej jest żywe i ciągle inspirujące.

Do udziału w wydarzeniu zaprosiliśmy pana Krzysztofa P. Czyżewskiego, autora powieści pt. „Izabela. Świat w płomieniach". Główną bohaterką powieści jest właśnie księżna Izabela, która udaje się do Torunia ze specjalną misją. Autor, który pochodzi z Torunia wybrał księżną Czartoryską jako bohaterkę swojego debiutu literackiego i zgrabnie połączył wydarzenia, postacie historyczne z fikcją literacką uzyskując powieść odpowiednią dla współczesnego odbiorcy.

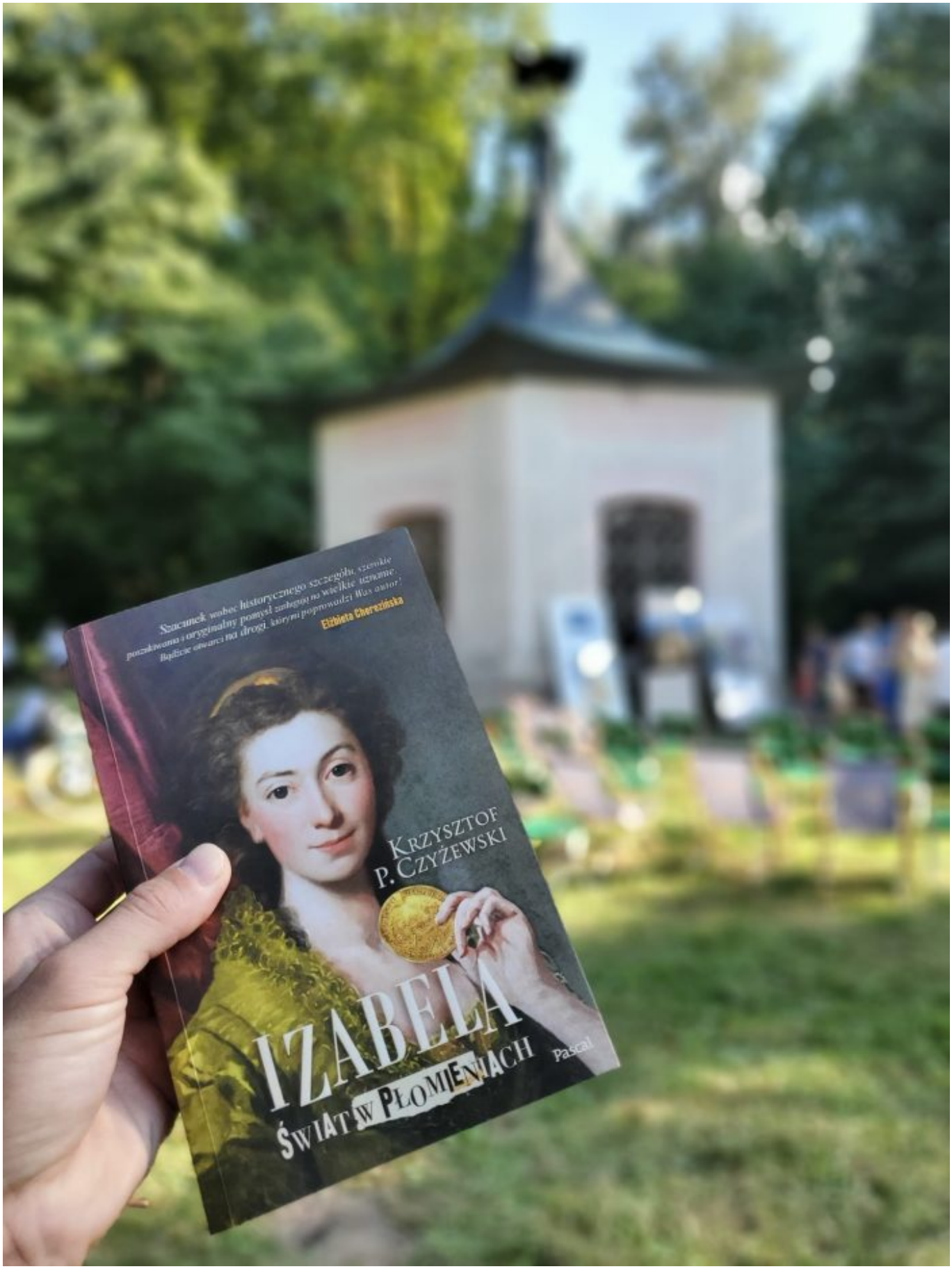

Kolejną inspiracją, którą wykorzystaliśmy była pasja ogrodnicza. Księżna Czartoryska zainicjowała powstanie pierwszych szkółek różanych w miejscowości Końskowola. Do dziś to miejsce jest znane jako lubelskie zagłębie różane. Do współpracy przy organizacji wydarzenia zaprosiliśmy Manufakturę Różaną z Końskowoli – małą rodzinną firmę wytwarzającą tradycyjne różane konfitury.

MUZEUM
CZARTORYSKICH
W PUŁAWACH
HERBACIARNIA
CZARTORYSKA

W wielu przekazach pamiętnikarskich opisywane są spotkania towarzyskie w przestrzeni puławskiego ogrodu, podczas których pijano modny i rzadki w tamtym czasie napój, jakim była herbata. Jednym z takich miejsc była Altana Chińska – niewielki pawilonik ogrodowy, pozostałość z wcześniejszego barokowego ogrodu teściów Izabeli, który to księżna Czartoryska wykorzystywała jako miejsce do picia herbaty. W Puławach nieopodal pałacu Czartoryskich działa niewielka kawiarnia – Herbaciarnia Czartoryska, której właściciele serwują specjalnie skomponowane herbaty inspirowane postacią i działalnością księżnej Czartoryskiej. W ich skład wchodzą kwiaty, owoce, przyprawy, które były charakterystyczne dla puławskiego ogrodu i wykorzystywane na przełomie XVIII i XIX wieku w magnackich dworach. W skład jednej z takich herbat wchodzą róże oraz migdały. Tak się też składa, że Migdał jest jednym z ważniejszych bohaterów książki „Izabela. Świat w płomieniach”.

Zależało nam, by wydarzenie odbyło się w przestrzeni puławskiego ogrodu. Naturalnym miejscem do zorganizowania imprezy wydała nam się wspomniana Altana Chińska i teren wokół niej. Miejsce to jest jednym z bardziej nieznanych mieszkańcom Puław, z uwagi na to, że od wielu lat jest niedostępne do zwiedzania. Dzięki uprzejmości właściciela Zespołu Rezydencyjnego Książąt Czartoryskich w Puławach – Instytutowi Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB po raz pierwszy otworzyliśmy podwoje Altany Chińskiej, a jej teren zaaranżowaliśmy na spotkanie autorskie, które wzbogaciliśmy degustacją herbat i konfitur różanych.

We wnętrzu Altany Chińskiej umieszczony jest oryginalny marmurowy posąg Tankreda i Kloryndy oraz zabytkowe fragmenty małej architektury ogrodowej, natomiast na zewnątrz można zobaczyć

między innymi zachowane elementy dawnej kamieniarki. Wszystkie obiekty zyskały odpowiednie historyczne opisy, dzięki którym uczestnicy wydarzenia mogli się zapoznać z ich przeznaczeniem i dziejami.

Przygotowaliśmy wystawę plenerową pt. „Wszystko wewnątrz zachwyca, wszystko zewnątrz nęci” prezentującą historię puławskiego ogrodu.

Specjalnie na potrzeby wydarzenia przygotowaliśmy również grę terenową dla najmłodszych uczestników, która była rozgrywana na terenie wokół Altany Chińskiej. Gra w przystępny sposób ukazywała wszystkie wspomniane wcześniej inspiracje związane z postacią księżnej Czartoryskiej oraz dopełniała całe wydarzenie.

BE COOL

Wydarzenie swoją obecnością zaszczyciły przedstawicielki rodziny Czartoryskich – księżna Barbara i Jadwiga, które nadały całemu wydarzeniu dodatkowy wymiar – prawdziwego dziedzictwa.

Dziękujemy wszystkim gościom za przybycie i wspólne świętowanie Europejskich Dni Dziedzictwa.

Serdeczne podziękowania składamy partnerom wydarzenia: Instytutowi Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB, Herbaciarni Czartoryska i Manufakturze Różanej. Za pyszną kawę dziękujemy Sagafredo Zanetti Poland. Nieocenioną pomocą w organizacji służył również Urząd Miasta Puławy oraz Puławski Ośrodek Kultury „Dom Chemika”.

Mecenasem Muzeum Czartoryskich w Puławach jest Grupa Azoty.